

Posudek oponenta disertační práce

Univerzita Karlova v Praze – pedagogická fakulta

Příjmení a jméno autora:	Ing. Herout Lukáš
Obor/specializace studia:	Pedagogika
Název práce:	Specifika elektronických studijních opor v systému řízeného samostudia
Podtitul práce:	- - -
Školitel:	PhDr. Josef Procházka, Ph.D.
Datum obhajoby:	červen 2015

Aktuálnost zvoleného tématu:

Předložená disertační práce se zabývá stále se rozšiřující nabídkou nejrůznějších vzdělávacích možností a prostředí. Mění se technologické podmínky nabízejí stále nové výzvy a příležitosti způsob tvorby a ukládání studijních opor, které je třeba monitorovat a sledovat jejich uplatnění a význam. Aktuálnost předložené práce je především v tom, že shromažďuje nové přístupy při tvorbě studijní opor pro terciární vzdělávání, nabízí jejich porovnání a zachycuje posuny ve vnímání jejich významu.

Splnění stanoveného cíle:

Autor si vytyčil cíl posoudit vhodnost a vliv elektronických studijních opor na **patrně** kvalitu nebo efektivitu řízeného samostudia (strana 16, řádek 4) u terciárního vzdělávání. S nastavením cíle není možné se plně ztotožnit, protože nelze od sebe oddělovat fakticky, ale i pojmově jednotlivé komponenty vzdělávacího procesu probíhajícího v situaci oddělení procesu výuky od procesu učení. Řízené samostudium a studijní opory jsou součástí distančního vzdělávání a není možné je vymezovat mimo tento systém (opory mohou existovat samostatně mimo systém – ovšem jejich tvorba pak ztrácí smysl a řízené samostudium samostatně existovat nemůže). Přes tuto terminologickou nepřesnost, která provází celou práci, je možné konstatovat, že autor v závěru odpovídá na otázky a teze, které si vytyčil a stanovený cíl práce byl tedy naplněn. Vyslovené teze a závěry následně ověřuje na experimentu.

Autor dochází k závěru, že elektronické studijní opory se jeví jako vhodný didaktický prostředek v rámci řízeného samostudia při dodržování principů distančního vzdělávání.

Posudek práce – přednosti a nedostatky:

Předložená disertační práce představuje v teoretické části rozsáhlou kompilaci pojmů a nástrojů, které autor správně interpretuje a uvádí jejich možné praktické využití. Velmi podrobně se věnuje rozličným možnostem využití nových informačních technologií, přenosu dat se stále se snižující odbornou náročností na jejich využívání.

Autor v práci uvádí, že pomocí elektronických studijních opor lze dosáhnout vyšší efektivity procesu učení oproti běžně využívaným studijním materiálům. Bohužel chybí definice běžného studijního materiálu a tak nelze přínos kvantifikovat.

Autor prokazuje vynikající schopnost pracovat s tvorbou a vyhodnocením dat. Přípravu experimentu i jeho vyhodnocení lze hodnotit jako nejkvalitnější část disertační práce.

Studijní opory představují komplexní didaktický proces (strana 132). S tvrzením lze souhlasit za předpokladu, že u uvedených funkcí (komunikační, organizační a řídicí) autor vysvětlí, co si pod těmito funkcemi v praxi představuje a jak některé procesy u těchto funkcí probíhají. V odborné literatuře se pracuje také s pojmem výukový balík, který může mít část určenou samostatně pro studenta, ale i tutora. Studijní opory mohou plnit uvedené funkce pouze za předpokladu respektování principů distančního vzdělávání (bez ohledu na použité medium pro přenos dat).

Jednou z předností práce je vyhodnocení odlišnosti audiovizuální studijních opor oproti běžnější textové formě doplněné o další mediální prvky. Autor vychází z obecných předpokladů, které stanovují míru vnímání a zapamatování si studijní látky při použití audiovizuálních prvků. Opomíjí skutečnost, že studijní opory musí korespondovat se vzdělávacím obsahem, kterému by se použité prostředky měly podřizovat. Popisované závěry tak nemají příliš velkou vypovídací schopnost, protože neakcentují smysl jejich použití, ale představují je pouze jako nástroj s konkrétními přednostmi a dosahovanými efekty ve smyslu vyšší efektivity procesu učení.

Autor by měl vysvětlit důvod zařazení přepisu dotazníku „Approaches to Study Inventory“ do své práce. Řada otázek není relevantní k tématu práce (Viz například otázka: „Zjišťuji, že to, co se mi předkládá ke studiu je často docela zajímavé až strhující“ – vypovídací hodnota odpovědi bude minimálně subjektivní.).

Seznam použité literatury na dvaceti stranách, který vždy neodděluje literaturu od internetových zdrojů, představuje neobvyklou řadu děl, jejichž studium bylo jistě časově náročné.

Použité metody:

V práci jsou použity různé metody výzkumu a vědeckého zkoumání. Vedle kompilace dat je hlavní metodou zpracování analyticko-syntetická metoda doplněná o experiment a komparaci. Autor rovněž ukazuje svoji dovednost při zpracování statistických šetření a jejich interpretaci.

Výsledky a nové poznatky:

Práce přináší spíše než nové poznatky ujištění, že vyslovené teze v praxi platí. Její viditelná přidaná hodnota je v posunutí znalosti předností elektronických studijních opor nad rámec současného vnímání využití jejich možností a předností.

Význam pro společenskou praxi a další rozvoj vědy:

Autor svojí prací dokládá svoje odborné zázemí. V částech zaměřených na oblast IT představuje jeho práce významný posun ve vnímání nově dostupných nástrojů a je tak přínosem jak pro aplikační sféru = praxi, tak pro další rozvíjení zkoumaného tématu. V oblasti pedagogické, didaktické a řídicí práci chybí větší ukotvení v teorii vzdělávání. Přesto pozorný čtenář nalezne v této práci řadu inspirujících prvků i v pedagogické oblasti a vysvětlení propojení moderních vzdělávacích technologií s pedagogickou praxí.

Formální úprava předložené disertační práce je na dobré úrovni. Práce je vhodně doplněna řadou obrázků, tabulek a grafů. Práce svojí koncepcí a zpracováním splňuje nároky kladené na formu a obsah zpracování disertační práce a předloženou práci

doporučuji k obhajobě.

Jméno a příjmení oponenta: Doc. Ing. Jan Lojda. CSc. MBA

V Praze dne 25.5.2015

.....
podpis oponenta